

مرکز مجاز امام صادق علیه السلام

الموجز في اصول الفقه

مفهوم حصر

جلسه ۲۷

استاد وافی

الرابع: مفهوم الحصر

ادوات مشهور حصر:

۱- إلا استثنائية ۲- إنما ۳- بل الإضرابية ۴- ضمير الفصل ۵- تعريف المسند إليه باللام ۶- تقديم ما حقه التأخير

۱- إلا استثنائية:

آيا استثناء، دلالت بر حصر دارد؟ ظاهر اين است كه بله، به دليل تبادل

۲- كلمة إنما:

استدلال می شود به افاده حصر توسط إنما به دو وجه:

الف- تبادل هنگام استعمال این لفظ

ب- تصریح لغویون

و همچنین تتبع در آیات کریمه قرآن

۳- بل:

اقسام بل:

الف- بل اضرابية:

نوعی از بل که نشان می دهد مضرب عنه بدلیل غفلت یا سبق لسان بکار رفته است و از آن

اضراب می شود به آنچه قصد اصلی متکلم بوده است

در ردِّ محبِّانِ امام صادق علیه السلام

این نوع بل دلالت بر حصر ندارد

(این نوع بل در کتاب و سنت جایگاهی ندارد)

ب- بل تأکیدیّه:

که برای تأکید بکار می رود و ذکر مضروب عنه مقدمه ای برای ذکر مضروب الیه است. Imam Sadiq.tv

این نوع بل نیز دلالتی بر حصر ندارد.

ج- بل ابطالیّه:

که برای ردع و ابطال آنچه اول بیان شده می آید.

این بل دلالت بر حصر دارد.

۴- ضمیر فصل:

از ادوات حصر است: زیدٌ هو القائم

Imam Sadiq.tv

Imam Sadiq.tv

Imam Sadiq.tv

۵- تعریف المسند الیه باللام:

از ادوات حصر است: الحمد لله

۶- تقدیم ما حقه التأخیر:

از ادوات حصر است: إِيَّاكَ نَعْبُدُ

Imam Sadiq.tv

Imam Sadiq.tv

Imam Sadiq.tv